

SAHLGRENSKA AKADEMIN
INSTITUTIONEN FÖR VÅRDVETENSKAP OCH HÄLSA

EN BÄTTRE PATIENTUPPLEVELSE INOM RADIOLOGIN GENOM GOD KOMMUNIKATION I BEMÖTANDET

Alma Kajdic och Jaqueline Slibar

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Röntgensjuksköterskeprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt2020
Handledare:	Josephine Greenbrook
Examinator:	Maud Lundèn

Institutionen för Vårdvetenskap och hälsa

Förord

Detta examensarbete genomfördes på röntgensjuksköterskeprogrammet vid Göteborgs universitet, under vårterminen 2020.

Vi har under våra praktikperioder upplevt att kommunikationen i bemötandet mellan patienter och röntgensjuksköterskor samt annan röntgenpersonal påverkar patienternas välmående vilket gjorde att vi ville bista till hur detta kan förbättras ytterligare.

Vi vill uttrycka ett stort tack till Josephine Greenbrook för bra handledning och stöttning genom arbetets gång. Vi vill även tacka Josephine för nya intressanta vinklar i ämnet. Ett stort tack till verksamhetschef Anna-Lena Slibar på Bräcke diakoni för utlåning av litteratur som berör område.

Innehåll

Inledning.....	1
Bakgrund.....	1
Kommunikation.....	1
Kommunikation som grund i vårdmötet.....	1
Kommunikation för patientsäker vård.....	1
Kommunikationens inverkan på patientupplevelsen.....	2
Patientcentrerad vård och etik.....	3
Radiologisk verksamhet.....	4
Problemformulering.....	4
Syfte.....	4
Material och metod.....	4
Design.....	4
Litteratursökning.....	5
Sökord.....	5
Inklusion- och Exklusion.....	5
Urval.....	6
Kvalitetsgranskning och resultatanalys.....	6
Etiska förhållningsätt.....	6
Resultat.....	7
Kommunikationens betydelse för patientens upplevda oro.....	7
Patientförberedelser.....	7
Tidspress som bidragande faktor till bristande kommunikation.....	8
Kommunikationens påverkan.....	8
Konsekvenser vid bristande kommunikation.....	8
Personalens perspektiv på kommunikationens påverkan för patientupplevelser.....	9
Kommunikationens påverkan.....	9
Utbildning och förbättring.....	9
Diskussion.....	10
Metoddiskussion.....	10
Resultatdiskussion.....	10
Kliniska implikationer.....	12
Fortsatt forskning.....	12
Konklusion.....	12
Referenslista.....	14

Bilaga 1. Söktabeller	19
Bilaga 2. Kvalitetsgranskning av valda artiklar	20

Titel (svensk)	En bättre patientupplevelse inom radiologin genom god kommunikation i bemötandet.
Titel (engelsk)	A better patient experience in radiology through good communication in the treatment.
Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Röntgensjuksköterskaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt2020
Författare	Alma Kajdic och Jaquiline Slibar
Handledare:	Josephinne Greenbrook
Examinator:	Maud Lundèn

Sammanfattning:

Bakgrund: God kommunikation i bemötandet mellan patient och vårdpersonal minskar risken för vårdskador och missnöje. Kommunikation mellan patient och personal ~~en~~ bidrar till att patienten upplever en trygghet och en delaktighet. Bristande kommunikation ses som en säkerhetsrisk och därmed kan vårdskador uppkomma. Röntgensjuksköterskor ska arbeta och utgå från de lagar och författningar som råder för att erbjuda en god och säker vård, detta genom att individanpassa kommunikationen till patienterna. En optimal kommunikation mellan personal och patient leder till optimala undersökningar. **Syfte:** Syftet för denna litteraturöversikt var att belysa hur kommunikation i bemötande kan påverka patientens upplevelse av oro vid en radiologisk undersökning. **Metod:** Metoden för denna studie är en strukturerad litteraturöversikt, där 12 vetenskapliga artiklar granskades. **Resultat:** Resultatet stärker att god kommunikation i bemötande är en av huvudgrunderna till patientens välmående och därmed minskad oro. Patienter som upplevde bristande kommunikation till röntgensjuksköterskan hade hög oro och panikkänslor. **Konklusion:** Kommunikation påverkar patienternas oros nivåer vid en radiologisk undersökning. Personalen har därmed ett ansvar för att erbjuda ett gott bemötande samt en god och säker vård.

Nyckelord: Kommunikation, Oro, Patient, Röntgensjuksköterska, Radiologi personal

Inledning

Att arbeta på en radiologisk avdelning handlar inte bara om det högteknologiska arbetet med bild och funktionsmedicin, som röntgensjuksköterska krävs det att se hela patienten och inte bara det sjuka. Inom radiologin sker korta och snabba möten med patienten.

Röntgensjuksköterskan ska finnas till hands och ge god och säker vård. Alla människor är olika och har behov av att bli sedda och hörda, därav behövs kunskapen om individanpassad vård. Under den verksamhetsförlagda utbildningen har vi uppmärksammat ett område som väckt intresse, vilket är hur kommunikation i bemötandet påverkar patientens upplevelse kring oro vid en radiologisk undersökning.

Bakgrund

Kommunikation

Kommunikation som grund i vårdmötet

Informationen som ges till patienten samt kommunikationen mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen leder till att patienten känner trygghet (Larsson et al., 2016).

Informationen som ges till patienten bör vara fullständig och anpassas efter patientens behov då det medför att patienten känner sig mer delaktig i sin vårdprocess (Martinez Lorca et al., 2017). Det anses vara ett gemensamt ansvar för personalen samt patienten att behandlingen och vårdprocessen når önskat resultat (Larsson et al., 2016).

Sjukvårdspersonalen kan av olika anledningar uppleva stress samt tidsbrist som leder till hinder att förstå och kommunicera med patienten. Att ta sig tid till patienten och vara öppen för lyhördhet ger goda förutsättningar till en trygg miljö (Carlsson & Brämberg 2019a).

Genom att kommunicera med en tydlighet och anpassat språk ges det förutsättningar till att patienten upplever ett bra vårdmöte (Carlsson & Brämberg 2019a).

Enligt Blomqvist och Petersson (2019 b) står det i hälso- och sjukvårdslagen om vikten av att mötet mellan patienten och vårdgivaren ska främjas med god kommunikation. All vård som ges skall ske i samråd parterna emellan. Röntgensjuksköterskan ska ha förmågan att kunna kommunicera med patienter på ett respektfullt och empatiskt sätt samt kunna ge adekvat information till patienten för att kunna inge trygghet och välbefinnande under en undersökning (Svensk förening för röntgensjuksköterskor [SWEDRAD], 2012).

Kommunikation och information är aspekter som kan orsaka negativa förutsättningar för det goda mötet (Källberg & Öhrn, 2019b).

Kommunikation för patientsäker vård

Enligt Larsson et al., (2016) anses brister i kommunikation mellan patienter och hälso- och sjukvårdspersonalen vara en bidragande säkerhetsrisk. God kommunikation mellan patienter och vårdgivare leder till mindre risk för vårdskador och missnöje (Larsson et al., 2016). Enligt patientlagen (SFS 2014:821) ska alla patienter som uppsöker vård ha rätten till trygg och säker vård. Röntgensjuksköterskan ska arbeta mot säker patientvård där hen ska ta hänsyn till att rätt informations- och kommunikationsteknologi används inom omvårdnadsarbetet. Riktlinjer och författningar ska finnas på verksamheten där röntgensjuksköterskan ska förhålla sig till och arbeta utefter dem (SWEDRAD, 2012). I hälso- och sjukvårdslagen kan riktlinjer hittas om hur god vård upprätthålls samt hur patienten

kan tillgodoses säker vård (Källberg & Öhrn, 2019b). Enligt den yrkesetiska koden har röntgensjuksköterskan en plikt till att kommunicera och informera patienterna inför, under och efter undersökningen, detta för att kunna motivera och stödja patienten till nästkommande vårdkontakt (SWEDRAD,2008).

För att få en optimal undersökning är god kommunikation en viktig faktor i processen (Lang, 2012). Lang (2012) beskriver att patientens oro och inre stress kan påverkas av vad vårdpersonalen säger. Lang (2012) beskriver att det är bättre för patienten att skapa sin egen förståelse och upplevelser kring undersökningen istället för att bli tilldelad en förväntning. Genom bra kommunikation inom vården kan patientens oro reduceras signifikant samt öka patientens tillfredsställelse med undersökningen (Lang, 2012). Enligt Lang (2012) är bristande kommunikation en av de vanligaste anledningarna till att patienterna upplever en stark oro och ett missnöje med vårdmötet. Oron kan leda till negativa följder för undersökningen, exempel patientrörelser som bidrar till artefakter vilket i sin tur orsakar att bilderna inte kan diagnostiseras (Martinez Lorca et al, 2017). Lang (2011) beskriver att negativa påfrestningar för patienten kan undvikas genom att förändra röntgensjuksköterskans sätt att tilltala patienten, detta genom att vara medveten om patientens individuella behov. Magnusson (2014) beskriver att mål orienteringen handlar om att patienten skall känna sig delaktig i sin vårdkedja. Att ta sig tid till patienten och vara öppen för lyhördhet ger goda förutsättningar till en trygg miljö. Genom att kommunicera med en tydlighet och ett anpassat språk skapas det förutsättningar till ett bra vårdmöte (Carlsson & Brämberg, 2019a).

I kompetensbeskrivningen för legitimerade röntgensjuksköterskor beskrivs det att grunden för radiologin är att arbeta i samverkan med teknik och patienter (SWEDRAD, 2012). Enligt Isaksson (2011) arbetar den radiologiska verksamheten och röntgensjuksköterskan efter tre principer berättigande, optimering och dosgränser. Författaren beskriver att optimering står för så låg stråldos som rimligt möjligt, vilket i sin tur förklarar ALARA principen (as low as reasonably achievable) (Isaksson, 2011).

Kommunikationens inverkan på patientupplevelsen

Enligt Martinez Lorca, Aguado Romo, Martinez Lorca och Zabala Banos (2017) är oro en känsla som alla människor upplever under sin existens, författarna förklarar att oro är en känsla som människan kan uppleva när hen känner sig utsatt för fara eller i en obekväm miljö. Martinez Lorca et al. (2017) nämner att oro är bara en av många känslor som patienter kan uppleva under sin vistelse på den radiologiska avdelningen. Författarna tar upp att information mellan röntgensjuksköterskan och patienten kan underlätta för patienter och minska oron för undersökningen, detta genom att få kontroll över sina känslor. Genom att patienten fått förtroende och blivit bra bemött från röntgensjuksköterskan upplever patienten mindre oro och större kontroll över sina känslor (Martinez Lorca et al, 2017). Allt handlar om att kunna ändra sitt synsätt på hur människors känslor spelar roll för relationen mellan röntgensjuksköterskan och patienten, detta genom att skapa tillit och förtroende för varandra (Martinez lorca et al., 2017). Författarna menar på att oron hos patienten kan minskas med bra och tydlig kommunikation som patienten erhåller av röntgensjuksköterskan (Martinez lorca et al., 2017).

Lang (2012) styrker att patienter som befinner sig på en radiologisk avdelning upplever inre stress, oavsett om patienten är där för en vanlig kontroll eller en utredning så kommer patienterna att känna en viss oro inför undersökningen. Redan de första minuterna av mötet mellan patienten och vårdpersonalen kommer det ge förutsättningar för hur patienten kommer uppleva och genomgå sina känslor (Lang, 2012). Lang (2011) förklarar att oro är en vanlig uppkommande reaktion vid en undersökning utförd med magnetkamera metodiken. Författaren förklarar att denna oro som patienter upplever oftast orsakas av klaustrofobi eller en panikkänsla. Lang (2011) nämner att man kan minska patientens oroupplevelser genom att förändra miljön, färger, ha öppen planlösning och genom att sätta ut konst. Författaren beskriver att patienter även kan få tillgång till hörlurar med musik, ögonbindel eller film för att patienten skall kunna fokusera på något annat än det som händer i nuet. Lang (2011) beskriver att längre möten med patienten kanske inte räcker till för att minska deras oro, utan det är redan vid första kontakten som det ger förutsättningarna för framtiden.

Patientcentrerad vård och etik

I Blennerg (2013) står det att ett bemötande mellan personer handlar om tolkningar. Vid ett bemötande skapar människan tolkningar genom att studera den andre personens kroppsspråk, ögonkontakt, ansiktsuttryck och tonfall (Blennerg, 2013). Röntgensjuksköterskan strävar efter att bevara personens integritet samt värdighet genom att jobba efter personcentrerad vård där individen ska bli sedd och förstådd som en unik individ med individuella behov (SWEDRAD,2012). Enligt Patientlagen (SFS 2014:821) ska informationen som lämnas över till patienten anpassas efter varje individ. Förutsättningar för att kunna lämna ut adekvat information till patienten bygger på patientens mognad, ålder, erfarenhet och andra individuella förutsättningar vilka är unika för varje patient (SFS 2014:821). Informationen ska vara tillgänglig för patienten, detta för att patienten ska ha möjlighet att utöva självbestämmande i vården (Larsson et al., 2016).

I hälso- och sjukvårdslagen har vikten av personanpassad information lyfts fram där patienten ska ges individuellt anpassad information om sitt hälsotillstånd, undersökningsmetoder samt behandling som finns att tillgå (Larsson, Palm & Hasselbalch, 2016). Patienten ska alltid bli professionellt bemöt och personalen ska inte vara privat (Blennerg, 2013). Blennerg (2013) menar med detta att vårdpersonal inte ska tala med patienten om sitt privatliv, då detta kan påverka bemötandet till det negativa. Öresland och Lutzèn (2014) förklarar att om sjukvården inte presterar efter patienternas förväntningar kan detta leda till etisk stress. Öresland och Lutzèn (2014) förklarar att etisk stress uppkommer när personalen inte når upp till patientens förväntningar eller normer . Öresland & Lutzèn, (2014) menar på att detta leder till ett obehag för patienten, samt att patienten inte känner ett förtroende och en trygghet till personalen.

Blennerg (2013) förklarar att professioner arbetar enligt en värdegrund, där yrkesprofessionen lägger sina egna värderingar åt sidan. Röntgensjuksköterskan arbetar efter etiska principer där en av dessa är att patienten har rätt till självbestämmande samt göra gott och inte skada principen (SWEDRAD, 2012) Röntgensjuksköterskan arbetar utifrån det humanistiska synsättet där grunden är att alla människor har lika värde (SWEDRAD, 2012). Det anses vara gemensamt ansvar för personalen samt patienten att behandlingen och vårdprocessen når önskat resultat (Larsson et al., 2016). En vårdrelation mellan patienten och röntgensjuksköterskan kan vara kort eller långt, dock ska den alltid präglas av professionellt

bemötande (SWEDRAD, 2008).) Enligt Magnusson (2014) har kommunikation inom vården tre styrande begrepp, dessa begrepp är empati, yrkeskunskap och målorientering. Empati och yrkeskunskap är en viktig del i bemötandet, författaren beskriver att detta innebär att vårdpersonalen har en förståelse för patientens perspektiv men även till för att leda patienten till det bättre inom vården (Magnusson, 2014).

Radiologisk verksamhet

Inom en radiologisk verksamhet finns det många olika bildgivande metoder, några av dessa metoder är konventionell radiologi, datortomografi, magnetkamera, ultraljud, nuklearmedicin, strålbehandling och laser (Berglund & Jönsson, 2007) Aspelin och Pettersson (2008) nämner att radiologin har utvecklats kraftigt under det senaste decenniet, då sjukvårdens efterfrågan ökat kraftigt. Författarna beskriver att radiologin och dess metoder ger oss förståelse och kunskap om hur organen ser ut men även dess funktion. Radiologin ger stora möjligheter till förståelse av sjukdomstillstånd hos patienter (Aspelin & Pettersson, 2008). Radiologin finns inte bara tillgänglig för personalen på avdelningen utan är tillgängligt för andra vårdprofessioner som ska fastställa en diagnos (Aspelin & Pettersson, 2008) .

Problemformulering

Kommunikation i bemötandet är av stor vikt till hur patienten kommer att uppleva sin undersökning, detta gör att röntgensjuksköterskan har ett stort ansvar för att uppfylla patienternas individuella önskan till bemötande. God kommunikation leder till att patienten upplever tillfredsställelse med undersökningen och oron blir lägre. Röntgensjuksköterskor arbetar för att patienterna ska få så god och säker vård som möjligt under det korta mötet, vilket uppmärksammas att det brister när det gäller kommunikationen vid patientbemötandet. Bristfällig kommunikation leder till att patientens oro ökar i samband med en radiologisk undersökning. Olika behandlingar som utförs på en radiologisk verksamhet kan få påverkan på patientens oro då miljön och personalen är främmande, samt oron inför resultatet av undersökningen.

Syfte

Syftet med denna litteratursökning är att belysa hur kommunikation i bemötandet kan påverka patientens upplevelse av oro vid radiologiska undersökningar.

Material och metod

Design

Val av design var en litteraturoversikt då detta var den lämpligaste metoden för att kunna besvara vårt syfte. Litteraturoversikten är ett bra alternativ då denna studie fokuserade på tidigare forskning. Backman (2016) beskriver att en litteraturoversikt handlar om att samla tidigare forskning och kunskap. För att sedan kunna fastställa problemområdet ska tidigare

forskning analyseras för att kunna kartlägga dagens läge. Friberg (2017) nämner att de vetenskapliga artiklarna analyseras till arbetets resultat vilket i sin tur leder till ny eller befintlig kunskap inom det valda området.

Litteratursökning

Syftet med denna litteraturoversikt var att belysa kommunikation samt patientoro vilket ledde till sökord såsom *communication*, *patient*, *experiences* och *anxiety*. Först gjordes en informationssökning via tre olika databaser. Enligt Karlsson (2017) används den första informationssökningen till för att kunna få en inblick till ämnet. För dessa sökningar användes olika databaser, vilka var PubMed, Cinahl och Scopus. Karlsson (2017) nämner att Pubmed och Cinahl är databaser som rör hälso- och sjukvårdsperspektiv. Scopus är även en av de databaserna som tar upp väsentlig information om omvårdnad (Östlundh, 2017). Detta gjorde att dessa tre databaser var relevanta för sökningar för denna litteraturoversikt. Genom att begränsa sökorden sållades irrelevanta artiklar bort genom att granska titlar och abstract.

Sökord

Sökorden som valdes var relevanta till syftet och problemområdet för denna litteratursökning. För att kunna nå de mest relevanta träffarna som möjligt användes sökmetoden trunkering (*) vilket innebär en stjärna efter sökordet. Enligt Friberg (2017) används detta för att få tillgång till alla böjningsformer av ett ord. En annan sökmetod som användes var boolesk söklogik vilket Friberg (2017) syftar på att lägga till OR och AND mellan sökorden. Författaren menar då på att detta underlättar för att koppla ihop sökorden, detta för att få tillgång till artiklar som innehåller information om de båda begreppen. Sökord som användes var "*communicat**", "*interact**", "*encounter**", "*patient**", "*radiogr**", "*techn**" och "*anxi**". För att kunna få relevanta träffar lades även avgränsningar till vilka var: senaste 20 åren, människor och engelska. Österlundh (2017) beskriver att användning av avgränsningar i sökning kan vara behjälpligt för att sälla bort irrelevanta artiklar. Träffarna som uppkom från sökningarna reducerades genom att granska artiklarnas titel och abstract.

Inklusion- och Exklusion

För att välja de relevanta artiklarna för studien väljs artiklar som kommer att belysa problemet samt besvara studiens syfte (Friberg, 2012). Enligt Friberg (2012) bör en avgränsning genomföras på artiklar där texten i artiklarna ska granskas och bedömas för att kunna bena ur vilka artiklar som ska inkluderas och vilka som bör exkluderas ur studien.

Inklusionskriterierna för valda artiklar var att det skulle vara original artiklar, att artiklarna skulle vara skrivna på engelska, publicerat de senaste 20 år, etiskt godkända samt att studierna skulle vara utförda på en radiologisk verksamhet. Artiklarna som valdes skulle innehålla kommunikation som berörde patientbemötande under en röntgenundersökning. SBU:s granskningsmall användes för att värdera kvalitet på artiklarna som valdes till studien (Rosèn, 2017).

Artiklarna som exkluderades ut studien uppnådde inte kraven på SBU:s granskningsmall samt hade inte tillräckligt med information om kommunikation som berörde patientbemötande.

Urval

För denna litteratursökning granskades 12 vetenskapliga artiklar, varav artiklarna erhöll varierande design. Enligt Friberg (2012) sker urvalet utifrån vad informationssökningen gett för kunskap och utifrån det valda problemområdet. Författaren förklarar att detta är en start för att sedan avgränsa kunskapen genom urvalskriterier. Ett urval görs för att beskriva vad för kunskap som uppkommit, samt varför den inkluderats utifrån de valda urvalskriterierna (Friberg, 2012). Designen för de inkluderade studierna var: tre studier var kvalitativa, två kvantitativa, två pilot, två longitudinella, en etnografisk, en retrospektiv och en både av kvalitativ och kvantitativ studie design. Studierna som inkluderades var utspridda i världen, dock innefattade de kommunikation som berör patientbemötandet. Fem av studierna utfördes i USA, tre studier i Australien, två studier i England, en i Belgien och en i Tyskland.

Samtliga vetenskapliga artiklar innefattar kommunikation på en radiologiskavdelning, nio av studierna berörde patienternas perspektiv av hur kommunikation kan påverka bemötandet och upplevelsen av oro. Tre studier fokuserade på röntgensjuksköterskans och radiologens perspektiv av kommunikation till patienterna. Patienterna som deltog i studierna var över 18 år samt polikliniska. För personalen som deltog i studierna var det radiologer som gett medgivande och var villiga att ställa upp samt röntgensjuksköterskor som deltog i informationsmöten och arbetade på de utvalda verksamheterna. De verksamheter som berördes var biopsier vid mammografi, strålterapi, datortomografi, SPECT/CT, PET/CT och magnetkamera undersökningar.

Kvalitetsgranskning och resultatanalys

För denna studie granskades de vetenskapliga artiklarnas resultat kopplat till deras syfte, detta genom att författarna tillsammans läste samt antecknade och diskuterade vad som framkommit. Författarna använde sig av SBU:s granskningsmallar för att kunna få ner kunskapen de läst för senare diskussion, vilket Segesten (2012) nämner underlättar förståelsen för innebörden av artiklarna och för att sammankoppla resultatet och syfte. SBU:s granskningsmall användes för att kunna fastslå artiklarnas kvalitet och trovärdighets nivå, detta genom att granska syfte, urval, metod och resultat. Författarna för denna studie läste de vetenskapliga artiklarna enskilt men även tillsammans för att sedan fastställa innebörden av kunskapen, detta gjordes i omgångar för att undvika eventuella bias. Författarna satt tillsammans och hade öppen diskussion och antecknade om vad som framkommit och vilka likheter och skillnader kunskapen gett, vilket i sig resulterade i två huvudteman. Friberg (2012) rekommenderar detta som en modell för att skapa ett strukturerat resultat och för att underlätta för läsaren. Genom att analysera artiklarnas innehåll med hjälp av SBU:s granskningsmall kunde resultaten sammanställas och likheter och skillnader uppkom (Rosèn, 2017). Öppen diskussion ledde till två olika huvudområden. Utifrån diskussionen författarna emellan uppkom subkategorier som rör syftet och problemområdet.

Etiska förhållningsätt

Under denna litteraturstudie uppmärksammades ett etiskt tänkande, där Kjellström (2017) beskriver att det handlar om ett etiskt övervägande genom hela arbetets gång. Författaren förtydligar att detta handlar om ens egna tankar och formuleringar. För att skriva denna

litteraturstudie krävdes det en kunskap om hur forskningsetik behandlas (Kjellström, 2017). Kjellström (2017) beskriver att en studie där människor är delaktiga är det viktigt med självbestämmande. Författaren beskriver att detta sker under lagar, föreskrifter och riktlinjer. Enligt Kjellström (2017) startar det etiska tillvägagångssättet redan vid tankar och frågor som berör problemformuleringen. Artiklarna som inkluderades använde sig av etiskt tillvägagångssätt, Kjellström (2017) nämner att oväsentlig litteratur där etiken brister skall exkluderas.

Enligt Kjellström (2017) ligger stor vikt vid ett etiskt förhållningssätt kring hur patienterna behandlas, författaren beskriver även att en stor betydelse för studiens resultat och metod handlar om forskarnas etiska tänkande och handlingar. Alla vetenskapliga artiklar som granskades förutom en hade etiskt godkännande och uppfyller de etiska kraven. Dock beskrivs det tydligt varför etiskt godkännande uteblivit och de för ett etiskt resonemang. Analysen av de vetenskapliga artiklarna gjordes utan individuella förutfattade meningar. Enligt Billhult (2017) ska författarna bortse från sina individuella erfarenheter och värderingar, vilket kan påverka studiens resultat. För att undvika eventuell påverkan på denna studies resultat kommunicerade författarna öppet om vad som framkommit och vad det skulle leda till. Danielson (2017) Styrker att en diskussion bör ske författarna emellan för att undvika eventuella förutfattade meningar samt åsikter.

Resultat

Resultatanalysen ledde till två huvudområdena: *Kommunikationens betydelse för patientens upplevda oro* och *Personalens perspektiv på kommunikationens påverkan för patientupplevelser*. Första huvudområdet innehåller subkategorier vilka är: *Patientförberedelser*, *Uppmärksamma patienten*, *Kommunikationens påverkan och Konsekvenser vid bristande kommunikation*. Andra huvudområdet innehåller subkategorier vilka är: *Kommunikationens påverkan* och *Utbildning och förbättring*

Kommunikationens betydelse för patientens upplevda oro

Patientförberedelser

Att röntgensjuksköterskor eller radiolog informerar patienten innan undersökningen har visats minska patientens oro, detta då patienten fått en förståelse för vad hen kommer genomgå under undersökningen. (Evans et al., 2017; Mohan et al., 2017; Miller et al., 2013 & Soo et al., 2014). Genom att personalen kommunicerar med patienten innan undersökningen startar kan personalen få en uppfattning om individens behov och exempel underlätta bekvämligheten för patienten, detta genom att till exempel erbjuda avlastningskuddar eller bara genom att prata med patienten (Evans et al., 2017; Mohan et al., 2017.) En viktig del i patient förberedelserna inför en undersökning är att bemötandet och kommunikationen ska anpassas efter patientens behov (Lang, Ward & Laser., 2010; & Miller et al., 2013). Soo et al., (2014) beskriver att patientutbildning och förberedelser är en viktig del för att patienterna ska känna en tillfredsställelse och för att minska oron, författaren menar på att denna information ska ges inför undersökningen antingen av den konsulterade radiologen eller av röntgensjuksköterskan.

Tidspress som bidragande faktor till bristande kommunikation

Tidspress anses vara en bidragande faktor till att personalen brister i kommunikationen med patienterna (Gutziet et al, 2019). På grund av tidsbrist som kan råda på avdelningen kan vissa patienter uppleva oro och stress, vilket bidrar till att patienten är rädd att göra fel som kan förorsaka ännu mer förseningar (Gutziet et al, 2019; Merchant, O'Connor, & Halkett, 2017). Många patienter upplever att det inte finns utrymme att prata med röntgensjuksköterskan vilket lämnade patienterna i ovisshet och ensamma i sin oro (Merchant et al., 2017). Merchant et al., (2017) beskriver att empatin för patienten försvann under tidspress och att utföra en snabb undersökning blev det nya fokuset. Munn et al. (2016) beskriver att röntgensjuksköterskan upplever att de inte kan förbättra kommunikationsmöjligheterna till patienten mer än vad de redan gör. Röntgensjuksköterskorna förklarar att de inte kan lägga mer tid utan att något annat blir lidande exempel förlängda undersöknings tider.

Kommunikationens påverkan

Ett bra bemötande med direkt kommunikation mellan röntgensjuksköterskor och patienter har visats minska oron hos patienterna. (Gutziet et al., 2019; Mohan et al., 2017; Miller et al., 2013; Merchant et al., 2017; Lang, et al, 2010; & Soo et al., 2014) Enligt Gutziet et al., (2019) ville majoriteten av patienterna få en direkt kommunikation med radiologen om eventuella fynd i bilden, författarna beskriver att detta gjorde att patienterna fick en chans till att kunna diskutera eventuella funderingar.

Kommunikationen mellan personalen och patienten fick patienterna att känna en tillit och att verksamheten tog dem på allvar (Gutziet et al., 2019; Lang et al., 2010). Patienterna upplevde en positiv effekt om de kunde tilltala personalen vid förnamn samt att personalens engagemang och beteende spelade stor roll för hur patienten upplevde oro inför sin undersökning (Lang et al., 2010; Munn et al., 2016). Enligt patienterna minskade deras oro genom att personalen var engagerade och gav information (Soo et al., 2014; Acuff, Bradley, Barlow, & Osborne., 2014.) Genom uppmuntran till att genomgå undersökningen samt vetskapen att kunna kommunicera med personalen under undersökningens gång ingav en trygghetskänsla och minskad ensamhet (Soo et al., 2014; Acuff et al., 2014.) Nightingale, Murphy, & Blakeley., (2012) beskriver att kommunikation med patienten kan användas som hjälpmedel för att minimera oros nivåer, författarna beskriver att även musik kan användas som en distraktion. Genom att minska oron för patienterna leder det till att undersökningen blir fullföljd och det är en mindre risk för omtagningar av bilderna. (Acuff et al, (2014).

Evans et al. (2017) påtalar att patienterna som kommunicerade med personalen under undersökningens gång kände sig sedda och kunde hantera sin oro bättre. Att bistå med lämpligt stöd till patienten under behandlingen minimerar risken för oro och patienten känner sig trygg och kan genomföra sin undersökning (Lewis et al. 2014).

Konsekvenser vid bristande kommunikation

Stort antal patienter kunde inte fullfölja en radiologisk undersökning på grund av oro och ångest och fick erbjudas sedering, vilket kan undvikas genom god kommunikation och

uppmuntran (Lang et al., 2010; Evans et al, 2017; Munn et al. 2016; Acuff et al., 2014). Brist på information och kunskap om behandlingen som patienten ska genomgå bidrar till patientens oro, detta då kommunikationen brister redan vid första vårdkontakten (Merchant et al., 2017; Lewis et al. 2014). Lewis et al. (2014) belyser att hög oro hos patienterna innan och under behandlingen orsakats av bristfällig kommunikation med röntgensjuksköterskan där ingen uppmuntran eller stöd från personalen fanns. Att patienterna upplever oro och obehag under en undersökning och inget stöd från röntgensjuksköterskan, vilket kan leda till dåliga bilder och omtag för patienten (Nightingale et al., 2012).

Personalens perspektiv på kommunikationens påverkan för patientupplevelser

Kommunikationens påverkan

Det har påvisats att personalen upplevt en förbättring kring direkt kommunikation mellan personalen och patienterna, då patienterna uppvisar en minskad oro och hög patienttillfredsställelse (Miller et al., 2013; Munn et al., 2016) Genom att personalen erbjudit patienterna en larmknapp vid undersökning har patienttillfredsställelsen ökat och patient oron minskat (Acuff et al., 2014). Acuff et al., (2014) beskriver att larmknappen var till för att patienterna ska kunna ha vetskap om att de kan kommunicera med personalen under hela undersökningens gång. Acuff et al. (2014) beskriver att röntgensjuksköterskan då fanns där och talade till patienten, författaren menar att ett lugnande samtal gjorde att patienten kunde fullfölja undersökningen. Miller et al. (2013) förklarar också att en patient som får samma personal genom vårdkedjan uppvisar en högre tillfredsställelse och minskad patient oro.

Utbildning och förbättring

Många patienter upplever oro och obehag under en radiologisk undersökning, därav behovet av att patienterna behöver bemötas på ett sätt där deras oro och besvär lindras innan samt under en undersökning (Lang et al.,2010). Personalen är i behov av utbildningar där de får tillgång till material och verktyg som de kan använda sig utav vid bemötande av patienter (Lang et al.,2010). Att utbilda personalen och förse de med diverse verktyg för att kunna hantera patienternas besvär och oro skulle kunna leda till högre patienttillfredsställelse samt minskad oro (Merchant et al., 2017). Genom att utbilda personalen i hur de ska bemöta patienterna med psykologiska besvär fick personalen en inblick i hur dem kunde förbättra patientvården och ge patienten den informationen samt bemötande som leder till att patienten genomgår sin undersökning med god patienttillfredsställelse (Munn et al., 2016).

Enligt Lang et al. (2010) kan nyttan om utbildning inom kommunikation vid en MR undersökning ses. Studien visar på att personalen som fick utbildning i hypnotisk icke-farmakologiska behandlingsalternativ kunde bemöta patienter med positiv validering, god verbal -och icke verbal kommunikation samt god hantering av patientens besvär, där det resulterade i minskad oro hos patienterna. I Haklett et al. (2016) beskrivs vikten av god och förbättrad kommunikation inom strålning terapin samt hur den bidrog till minskad oro och högre tillfredsställelse hos patienterna. Även i Miller et al. (2013) kan den här teorin bekräftas genom att författarna kom fram till att god kommunikation mellan radiografer och patienter minimerar oro och ångest samt att personanpassad kommunikation och information visar på trygghet och ro hos patienterna.

Diskussion

Metoddiskussion

En strukturerad litteraturoversikt valdes till att svara på syftet. Artiklarna som valdes till studien granskades i fulltext samt kvalitet granskades med SBU granskningsmall, vilket var det som anses mest relevant för vald metod (Rosén, 2017). Inklusions- och exklusions kriterier sattes för vilka artiklar som skulle väljas och vad som skulle bidra till svaret på syftet. Rosén (2017) påtalar att inklusion- och exklusionskriterier är viktiga då vissa artiklar fick exkluderas från studien då de inte uppfyllde inklusionskriterierna. Några artiklar som exkluderades ur studien användes i bakgrunden då de diskuterade viktiga aspekter kring problematiken med kommunikationsbrister inom radiologin.

Söktermerna som användes för denna studie var kopplade till syftet och därmed gav sökningarna ett brett underlag för problemområdet. För att kunna avgränsa sökningarna i de olika databaserna användes olika sökmetoder, vilket Friberg (2017) beskriver är användbart för att få ner informationen till den mest relevanta litteraturen. För denna litteraturstudie skulle en förbättring kunna vara att använda sig av fritextsökningar, för att inte utesluta eventuell relevans. Flera databaser användes för att samla in all information som berör hälso- och sjukvårdsområden (Karlsson., 2017; & Östlundh., 2017). När användningen av de olika databaserna slutligen gav samma resultat ansågs validiteten hög, då nytillkommen forskning inte uppkom. Billhult (2017) styrker detta genom att beskriva att vid två olika mätningar uppkommer inte någon ny information. Vid insamling av litteratur gav sökningarna samma resultat vid olika tidpunkter, vilket Billhult (2017) beskriver är av hög reliabilitet.

I denna litteraturstudie användes studier med olika design, detta för att få en bredare insyn i ämnet. Friberg (2017) skriver att studier med kvalitativ design ger bredare förståelse och möjlighet till information om patienternas upplevelser och erfarenheter. Genom att begränsa sökningen till senaste 20 åren samt English kunde sökningen hållas till de mest relevanta studierna inom området, enligt Östlundh (2012) underlättar det urvalet genom att irrelevanta artiklar sällas bort.

Genom att låta en utomstående granska resultatet skulle eventuella bias kunna undvikas samt undvika eventuella tolkningar och synpunkter från författarnas individuella åsikter. Detta gjordes genom att låta handledaren kontrollera studiens resultat. Karlsson (2017) beskriver att detta är till för att stärka kvaliteten och reliabiliteten. Författarna för denna litteraturoversikt analyserade litteraturen och hade öppna dialoger om eventuella bias, detta för att skilja på tolkningar och uppfattning för vad informationen gav. Karlsson (2017) beskriver att detta styrker både validiteten och reliabiliteten. Etiskt förhållningssätt är viktigt när en litteraturstudie skrivs. Liksom att förhålla sig till lagar och föreskrifter för att inte låta sina egna tankar inverka på arbetet.

Resultatdiskussion

Syftet med denna litteraturstudie var att se hur kommunikation i bemötande påverkar patientens oro på en röntgenavdelning. Genom att inte se patienten och tillgodose patientens behov innan samt under en undersökning brister det etiska förhållningssättet som röntgensjuksköterskor bör jobba efter enligt den yrkesetiska koden (SWEDRAD, 2008). Svensk förening för röntgensjuksköterskor beskriver i den yrkesetiska koden vikten av att personalen ska arbeta för att lindra smärta och obehag för patienter. Både patienterna och

personalen upplever att kommunikation är en viktig del i ett gott bemötande och för en hälsofrämjande vård. Samtliga studier ansåg att bristande kommunikation är en av de vanligaste orsakerna till att patienterna upplever en stark oro. Bristande kommunikation och information till patienterna kan orsaka lidande inom patientsäkerheten samt för den patientcentrerade vården, vilket enligt kompetensbeskrivningen är en av värdegrunderna för röntgensjuksköterskor (SWEDRAD, 2012). Svensk förening för röntgensjuksköterskor lägger tyngd vid att röntgensjuksköterskor skall arbeta med ett humanistiskt synsätt där alla patienter är lika värda med behovet av att bli sedda och hörda. (SWEDRAD,2012)

I de olika studierna presenterades förbättringsarbeten och utbildningar för personalen för att kunna anpassa sin kommunikation till patienternas behov. Några utbildningsformer var videoinspelad information samt olika gruppövningar som personalen fick genomgå (Merchant et al., 2017). Merchant et al. (2017) beskriver att grupperna diskuterade olika hinder och uppfattningar som personalen upplevde i ett bemötande med patienterna. Slutgiltiga förslag kunde diskuteras och implementeras i det dagliga arbetet. Detta visade på goda resultat då personalen var mer medvetna om hur dom skulle bemöta patienterna och på vilket sätt dem kunde hjälpa patienterna med deras oro (Merchant et al., 2017).

Samtliga studier i denna litteraturstudie visar på att kommunikationen är ett problem inom radiologin där patienterna genomgår högteknologiska undersökningar. Patienternas obehandlade oro förorsakar problem för både patienten samt personalen vilket bidrar till att patienten kan komma att utsättas för ytterligare strålning vid omtagning av bilderna. Resultatet av studierna visar att kommunikation kan användas för att minska patienternas oro. Genom att tala till patienterna under undersökningen samt bemöta deras individuella behov kunde oron minimeras.

Enligt Evans et al., (2017) är patienternas egna berättelser av stor vikt, då kommunikationen mellan patienterna och röntgensjuksköterskor behöver förbättras. Evans et al., (2017) styrker detta genom en patientupplevelse där personalen byttes ut under undersökningens gång. Detta gjorde att patienten fick en stark orolighetskänsla och kände sig ensam. Miller et al., (2013) beskriver att patienterna känner en minskad oro och högre tillfredsställelse om samma personal fullföljer undersökningen.

Att anpassa vården, informationen samt kommunikation efter varje patients behov leder till större patienttillfredsställelse (SFS 2014:821). Alla patienter är olika och har olika behov samt förståelse, därav vikten att anpassa bemötandet utefter dem Magnusson (2014). Olika kunskapsnivåer om behandlingar är varierande från patient till patient där behovet finns att framföra informationen så att patienten förstår vad som ska hända. I de utvalda studierna står det att anpassad information till patienterna ledde till signifikant minskad oro samt bättre förståelse för behandlingen (Gutziet et al., 2019; Mohan et al., 2017; Miller et al., 2013; Merchant et al., 2017; Lang et al., 2010; & Soo et al., 2014).

Enligt Patientlagen (SFS 2014:821) ska alla människor få en individanpassad information och vara delaktiga i vårdkedjan. Hälso- och sjukvårdslagen styrker att alla patienter skall behandlas med lika villkor (SFS 2017:30). Tidspressen ska inte påverka hur patientbemötandet sker men flera av de valda studierna visar att tidspressen kunde påverka kommunikationen mellan personalen och patienterna negativt (Gutziet et al., 2019; Mohan et al., 2017; Miller et al., 2013; Merchant et al., 2017; Lang et al., 2010; & Soo et al., 2014).

Bättre kommunikation och information var en gemensam röd tråd genom de valda studierna. Genom att ta sig tid och bemöta patienterna och deras behov på ett sätt där patienterna känner sig trygga minimeras risken för omtag samt främjar patientens fortsatta vård. Detta leder till minskade vårdkostnader samt en trygghet för patienterna. Vid färre omtag minskar stråldosen till befolkningen och även medicinering. Studiernas resultat sammanställdes och likheter uppkom, detta gör att överförbarheten och trovärdigheten är hög.

Lang et al.,(2010) talar om att personalen behöver bättre utbildning för att kunna kommunicera med patienterna. Hur införs detta då till praktiken och hur får vi personalen att följa denna kunskap? Det stora ansvaret ligger på röntgensjuksköterskornas individuella profession att stötta och finnas till hans för patientens olika behov, att visa empati men inte att bli personlig. Detta i sig ger ett ansvar för verksamheten att hela tiden uppdatera rutiner och riktlinjer samt ge stöttning och positiv feedback till medarbetare.

Kliniska implikationer

Resultatet för denna studie påvisar att personalen upplever att kommunikationen med patienterna brister. Utbildning behövs för personalen i kommunikation som täcker olika patientupplevelser, detta för att patienterna enligt (SFS 2014:821) har rätt till en individanpassad kommunikation. Resultatet baserades på länder runt om i världen vilket sammanställt gav ett likgiltigt resultat. Resultatet visar på att radiologin är i behov av förbättring rörande kommunikation vid bemötandet av oroliga patienter. Studien baserades på information från 20 år tillbaka vilket visar stor vikt på kommunikationsbrister. Genom att sätta nya rutiner och riktlinjer för hur kommunikationen och bemötandet till patienterna skall ges kan varje verksamhet tillsammans förbättra vårdkedjan. Detta genom att följa de etiska koderna och lagen för hälso- och sjukvård (2017:30) samt patientlagen (2014:821).

Öresland och Lutzèn (2014) beskriver vikten av kommunikation och bemötandet, alla patienter har en önskan om att bli sedda och hörda. Författaren beskriver att patienterna har individuella krav vilket i sin tur skapar oro om inte personalen uppfyller dessa, vilket kan påverkas av de kommunikationsmöjligheter som erbjuds.

Fortsatt forskning

Resultatet av den här litteraturstudien visar på att det finns goda möjligheter och behov för fortsatt forskning inom problemområdet. Fler studier med personalens perspektiv är att önska, detta då kommunikation kan tolkas olika av parterna. Hur mycket tid kan läggas på patienten utan att något annat blir lidande? Hur upplever personalen oroliga patienter? Skillnad i oro beroende på kön och ålder? Detta är några av frågor som skulle kunna forskas vidare på och ge bredare insyn i problematiken. Kommunikation är alltid ett aktuellt ämne att forska om. Detta då det finns många vägar inom kommunikationen.

Konklusion

Resultatet bekräftade att kommunikation är en viktig del inom vården, det framkommer att kommunikation har en stor betydelse för patienternas välbefinnande vilket tidigare forskning påvisat. Det framkommer också att vårdmiljön har stor betydelse för om kommunikationen når fram till patienten. Bristen kommunikation mellan personal och patient leder till ökad oro och därmed risk för högre stråldos till befolkningen. Vid en orolig patient ökar risken för

omtag därmed ökad kostnader för vården. Vikten av individanpassad vård genom gott bemötande leder till tillit mellan personal och patient. Denna tilliten leder till minskad oro samt ett patientsäkert arbete , vilket främjar patientens fortsatta vårdkedja.

Referenslista

Acuff, S., Bradley, Y., Barlow, P., & Osborne, D. (2014). Reduction of patient anxiety in PET/CT imaging by improving communication between patient and technologist. *Journal of Nuclear Medicine Technology*, 42(3), 211-217.

Aspelin, P. & Pettersson, H. (2008) Förord. I P. Aspelin & H. Pettersson (Red.) *Radiologi*. (s.11). Lund: Studentlitteratur.

Berglund, E. & Jönsson, B.O. (2007). *Medicinsk fysik*. Lund: Studentlitteratur.

Blennberg, E. (2013). *Bemötandets etik*. Lund: Studentlitteratur.

Billhult, A. (2017) Analytisk statistik. I M. Henricson (Red.) *Vetenskaplig teori och metod- från idè till examination inom omvårdnad.* (s. 275-284). Lund: Studentlitteratur.

Billhult, A. (2017). Mätinstrument och diagnostiska test. I M. Henricson (Red.) *Vetenskaplig teori och metod- från idè till examination inom omvårdnad.* (s. 133-142). Lund: Studentlitteratur.

Blomqvist, K., & Petersson, P. (2019b). Vårdkedjans aktörer och organisering. I A. Ehrenberg & L. Wallin (Red.), *Omvårdnadens grunder : Ansvar och utveckling* (s.131-154). Lund: Studentlitteratur bok nummer 1

Carlsson, E., & Brämberg, B. E. (2019a). Kommunikationssvårigheter . I A. Ehrenberg & H. Wijk (Red.), *Omvårdnadens grunder : Hälsa och ohälsa* (s.267-292). Lund: Studentlitteratur

Danielsson, E. (2017). Kvalitativ innehållsanalys. I M. Henricson (Red.). *Vetenskaplig teori och metod- från idè till examination inom omvårdnad.* (s. 285-300). Lund: Studentlitteratur.

Evans, R., Taylor, S., Janes, S., Halligan, S., Morton, A., Navani, N., . . . Miles, A. (2017). Patient experience and perceived acceptability of whole-body magnetic resonance imaging for staging colorectal and lung cancer compared with current staging scans: A qualitative study. *BMJ Open*, 7(9), E016391.

Friberg, F. (2012). Tankeprocess under examensarbete. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (s.37-46). Lund: Studentlitteratur

Segesten, K. (2012). Att bidra till evidensbaserad omvårdnad med grund i analys av kvantitativ forskning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats- vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (s. 111-120). Lund: Studentlitteratur.

Friberg, F. (2012). Att bidra till evidensbaserad omvårdnad med grund i analys av kvalitativ forskning. I F. Friberg (Red.) *Dags för uppsats- vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (s. 121-132). Lund: Studentlitteratur.

Gutzeit, A., Heiland, R., Sudarski, S., Froehlich, J., Hergan, M., Meissnitzer, K., . . . Koh, O. (2019). Direct communication between radiologists and patients following imaging examinations. Should radiologists rethink their patient care? *European Radiology*, 29(1), 224-231.

Halkett, G., O'Connor, M., Aranda, S., Jefford, M., Merchant, S., York, D., . . . Schofield, P. (2016). Communication skills training for radiation therapists: Preparing patients for radiation therapy. *Journal of Medical Radiation Sciences*, 63(4), 232-241.

Isaksson, M. (2011). *Grundläggande strålfysik*. Lund: Studentlitteratur.

Karlsson, E.K. (2017). Informationssökning. I M.Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod: Från idé till examination inom omvårdnad*. (s. 81-97). Lund: Studentlitteratur.

Kjellström, S. (2017). Forskningsetik. I M. Henricson (Red.) *Vetenskaplig teori och metod- från idé till examination inom omvårdnad*. (s. 57-80). Lund: Studentlitteratur.

Källberg, A.S., & Öhrn, A. (2019 b). Patientsäkerhet . I A. Ehrenberg & L. Wallin (Red.), *Omvårdnadens grunder : Ansvar och utveckling* (s.325-354). Lund: Studentlitteratur Bok 1

Lang, E., Ward, C., & Laser, E. (2010). Effect of Team Training on Patients' Ability to Complete MRI Examinations. *Academic Radiology*, 17(1), 18-23.

Lang, E. V. (2011). Managing distress, discomfort, and anxiety in imaging. *Radiology management*, 33(4), 55–58.

Lang, E. (2012). A Better Patient Experience Through Better Communication. *Journal of Radiology Nursing*, 31(4), 114-119.

Larsson, I., Palm, L., & Hasselbalch, R. (2016). *Patient kommunikation i praktiken: information, dialog, delaktighet. (s. 16-22)*. Lund:Studentlitteratur.

Larsson, I., Palm, L., & Hasselbalch, R. (2016). *Patient kommunikation i praktiken: information, dialog, delaktighet. (s. 27-31)*. Lund:Studentlitteratur.

Lewis, F., Merckaert, I., Liénard, A., Libert, Y., Etienne, A., Reynaert, C., . . . Razavi, D. (2014). Anxiety at the first radiotherapy session for non-metastatic breast cancer: Key communication and communication-related predictors. *Radiotherapy and Oncology*, 114(1), 35-41.

Magnusson, A.S. (2014). *Om kommunikation, för personal i vårdande yrken*. Stockholm: Liber.

Martinez Lorca, Alberto, Aguado Romo, Roberto, Martinez Lorca, Manuela, & Zabala Baños, Maria Carmen. (2017). Anxiety reduction and emotional self-care using the U-technique in radiology departments. *The British Journal of Radiology*, 90(1078), 20170173.

Merchant, S., O'Connor, M., & Halkett, G. (2015). Time, space and technology in radiotherapy departments: How do these factors impact on patients' experiences of radiotherapy? *European Journal of Cancer Care*, 26(2), N/a.

Miller, L., Shelby, R., Balmadrid, M., Yoon, S., Baker, J., Wildermann, L., & Soo, M. (2013). Patient Anxiety Before and Immediately After Imaging-Guided Breast Biopsy Procedures: Impact of Radiologist-Patient Communication. *Journal of the American College of Radiology*, 10(6), 423-431.

Munn, Z., Pearson, A., Jordan, Z., Murphy, F., Pilkington, D., & Anderson, A. (2016). Addressing the Patient Experience in a Magnetic Resonance Imaging Department: Final Results from an Action Research Study. *Journal of Medical Imaging and Radiation Sciences*, 47(4), 329-336.

Mohan, S., Hudgins, P., Patel, M., Stapleton, J., Duszak, R., & Aiken, A. (2017). Making Time for Patients: Positive Impact of Direct Patient Reporting. *AJR. American Journal of Roentgenology*, 210(1), W12-W17.

Nightingale, J. M., Murphy, F. J., & Blakeley, C. (2012). 'I thought it was just an x-ray': A qualitative investigation of patient experiences in cardiac SPECT-CT imaging. *Nuclear Medicine Communications*, 33(3), 246-254.

Rosèn, M. (2017). Systematisk litteraturoversikt. I M.Henricsson. (Red.), *Vetenskaplig teori och metod: Från idé till examination inom omvårdnad*. (s. 375-388). Lund: Studentlitteratur.

SFS 2014:821. Patientlagen. Stockholm:Socialdepartementet

SFS 2017:30. Hälso- och sjukvårdslagen. Stockholm: Socialdepartementet

Socialstyrelsen. (2005).*Ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården*.Stockholm: Grafikerna Livréna i Kungälv AB

Soo, A. E, Shelby, R. A, Miller, L.S, Balmadrid, M. H, Johnson, K.S, Wren, A. A, . . . Soo, M.S. (2014). Predictors of Pain Experienced by Women During Percutaneous Imaging-Guided Breast Biopsies. *Journal of the American College of Radiology*, 11(7), 709-716.

Svensk förening röntgensjuksköterskor (2008). Yrkesetisk kod för röntgensjuksköterskor. Hämtad 20-02-12 från: <https://www.vardforbundet.se/rad-och-stod/regelverket-i-varden/etik/yrkesetiska-koder/>

Svensk förening för röntgensjuksköterskor (2012). Kompetensbeskrivning för legitimerad röntgensjuksköterska. Hämtad 20-02-12 från: http://www.swedrad.se/f_start/

Ternestedt, B.M. & Nordberg, A. (2019c). Livscykel och identitet. I F. Friberg & J. Öhlén (Red.) *Omvårdnadens grunder, perspektiv och förhållningssätt*. (s. 65-96). Lund: Studentlitteratur.

Öresland, S. & Lutzén, K. (2014). Etiska stigar och moraliska vandringar. I F. Friberg & J. Öhlén (Red.) *Omvårdnadens grunder, perspektiv och förhållningssätt*. (s.421-436). Lund: Studentlitteratur.

Östlundh, L. (2017) Informationssökning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats: Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (s. 59-82). Lund: Studentlitteratur.

Bilaga 1. Söktabeller

Tabell Pubmed.

Datum	Sökord	Begränsningar (Limits)	Antal träffar	Relevanta abstract	Granskade artiklar	Valda artiklar
200128	(communicat* OR interact* OR encounter*) AND patient* AND (radiogr* OR radiol* OR techn*) AND experienc* AND anxi*	humans,english , år mellan 2000-2020	352	21	15	10

Tabell Scopus.

Datum	Sökord	Begränsningar (Limits)	Antal träffar	Relevanta abstract	Granskade artiklar	Valda artiklar
200128	(communicat* OR interact* OR encounter*) AND patient* AND (radiogr* OR radiol* OR techn*) AND experienc* AND anxi*	20 år, engelska, humans	388	15	8	4 (3*)

*Artiklar som valts och analyserats vid tidigare tillfälle.

Tabell Cinhal.

Datum	Sökord	Begränsningar (Limits)	Antal träffar	Relevanta abstract	Granskade artiklar	Valda artiklar
200128	(communicat* OR interact* OR encounter*) AND patient* AND (radiogr* OR radiol* OR techn*) AND anxi*	20 år, humans, engelska	118	10	4	1

Bilaga 2. Kvalitetsgranskning av valda artiklar

Tabell 1. Översikt kvalitetsgranskning av valda artiklar.

Artikels titel, författare, publiceringsår, och land	Syfte	Deltagare	Metod/Design	Resultat	Sammanfattande bedömning av kvalitet och kommentar
<p>Direct communications between radiologists and patients following imaging examinations. Should radiologists rethink their patient care?</p> <p>Gutzeit, A. , Heiland, H., Sudarski, S., Froehlich, J.M., Hergan, K., Meissnitzer, M., Kos, S., Beerke, P., Kolokythas, O. & Koh, D.M.</p> <p>2019, Tyskland</p>	<p>Syftet med denna studie var att undersöka hur patienterna upplevde en dialog med radiologen om kliniska fynd på röntgenbilderna.</p>	<p>Patienterna som deltog var polikliniska patienter som skulle genomgå en Mr undersökning, Åldrama för patienterna var mellan 16- 86 år. Antalet patienter som deltog fullt ut var 149 patienter.</p>	<p>Studien hade en retrospektiv metod där patienter även fick fylla i enkäter.</p>	<p>Studien visade på att direkt kommunikation med en radiolog om de kliniska fynden minskade oron för patienterna samt gav patienterna en bättre relation till verksamheten, patienterna tyckte att verksamheten sköttes mer professionellt.</p>	<p>Studien var etisk godkänd av declaration av Helsink och patient godkännande. Vilket gjorde den till en hög kvalitet. Strukturen för studien är sammanfattad och följer en röd tråd vilket gör det lätt att följa vilken design som används samt vad författarna kommit fram till. Studien tyder på att eventuell fortsatt forskning kring det beröda området skulle behövas.</p>

<p>Making time for patients: positive impact of direct patient reporting</p> <p>Mohan, S. K.,Hudgins, A. P., Patel, R. M., Stapleton, J., Duszak, R.Jr., & Aiken, H. A.</p> <p>2017, USA</p>	<p>Forskarna tittade på patientens upplevelse och uppfattning av ett möte patienten och radiologen emellan.</p>	<p>Tjugosju patienter deltog i pilotstudien. Kriterier som patienterna skulle uppfylla var: tidigare undersökta för huvud- nacke undersökningar, genomgång av CT undersökning med kontrast samt att patienternas resultat tolkades med NI-RADS- mall.</p>	<p>Pilotstudien där patienter som deltog skulle svara på en fråge enkät före samt efter konsultation med radiologen.</p>	<p>Behovet finns att patienter skall kunna ha kontakt med radiologer då det inger patienter en trygghet att prata med bildgranskande doktor. Studier visade att patientens ångest efter granskningen av bilderna med en radiolog minskade signifikant. Patienterna upplevde som att dom fick bättre vård när radiologen träffade dom innan en undersökning.</p>	<p>Studien var inte etiskt godkänd dock belyser den samtycke från samtliga deltagare. Forskarna problematiserar inte etiken i sin studie. Författarna belyser behovet av att patienter skall kunna ha kontakt med en radiolog då patienter upplever en bättre vård samt trygghet i sin vårdprocess. Det finns utrymme för fortsatt forskning inom samma ämne då man kan inkludera flera olika varianter av deltagare. Artikeln höll en medelhög kvalitet.</p>
<p>Time, space and technology in radiotherapy departments: how do these factors impact on patients`experiences of radiotherapy?</p> <p>Merchant, S., O`Connor, M & Halkett ,G.</p> <p>2015, Australien</p>	<p>Att undersöka miljön på en strålterapi avdelning och om miljön hämmar kommunikationen, informationen och den hälsofrämjande vården.</p>	<p>Patienter som genomgick strålterapi behandlingar för cancer. Nämnar inte antal patienter</p>	<p>Använder sig av etnografisk studiedesignen med observationer och intervjuer av patienter.</p>	<p>Resultatet utifrån observationerna och intervjuerna var att patienterna hade en oro över att inte personalen hade tid att kommunicera samt att patienterna blir påverkade av miljön som upplevdes kall, konstig och tyst. Patienterna beskrev</p>	<p>Artikeln är av medelhög kvalitet, för att artikeln är etisk godkänd men tar inte upp något om hur många patienterna är eller om de fått patientens godkännande till studien. Utöver detta var studien väl informativ om vilken metod som används och varför. Resultatet var strukturerad och förståelig till vad som kom från</p>

				att röntgensjuksköterskorna inte hade tid att kommunicera i undersökningsrummet då det var mycket fokus på det tekniska men att dialogerna var korta och oftast när man gick från ett rum till ett annat.	intervjuer eller observationer.
Reduction of Patient Anxiety in PET/CT imaging by improving Communication Between Patient and Technologist Acuff, A.N., Brandley, Y.C., Barlow, P. & Osborne, D.R. 2014, USA	Syftet var att undersöka användningen av en larmknapp till för kommunikation mellan patienterna och röntgensjuksköterskan och om detta kunde minska patienternas oro.	Deltagande för denna studie var patienter som skulle genomgå en PET/CT. Antalet patienter som deltog var 180 stycken.	Studien var gjord utifrån en kvantitativ metod, där patienterna fick besvara enkäter.	Studiens resultat blev att patienter hade blandade känslor över knappens funktion till att minska oron, vissa patienter upplevde ingen skillnad och vissa upplevde en minskad oro. Dock kände sig patienterna sig mindre ensamma i undersökningsrummet och kände en trygghet.	Denna studie var av hög kvalitet, med etiskt godkännande från University of Tennessee graduate school of medicine Institutional review board. Författarna belyser behovet av att patienterna skall känna sig höra och sedda och beskriver att detta är första steget för att minska oro. Studien innehåller en röd tråd vilket gör det lätt att förstå syftet och resultatet.
Anxiety at the first radiotherapy session for non-metastatic breast cancer: key communication and communication-related predictors	Syftet med denna studie var att undersöka nyckel kommunikation och vad som kan orsaka brister i kommunikationen	Deltagarna för denna studie var kvinnor över 18 år, som inte hade någon kognitiv funktionsnedsättning och hade förmåga till att ge skriftligt	Studien innefattade en longitudinell design, där enkäter delades ut som informationsinsamling	Resultatet som uppkom från denna studie var att kvinnorna som deltog upplevde olika stark oro beroende på vad dem	Denna studie var godkänd av Local ethics committees. Samt hade kvinnornas skriftliga medgivande till att delta i studien. Utöver detta handlade studien både om

<p>Lewis, F., Merckaert, I., Liénard, A., Libert, Y., Etienne, A.M., Reynaert, C., Slachmuylder, J.L., Scalliet, P., Van Houtte, P., Couvker, P., Salamon, E. & Razavi, D. 2014, Belgien.</p>	<p>som leder till att patienten känner oro.</p>	<p>medgivande till studien. Det skulle vara första gången kvinnorna genomgick denna typ av undersökning. Antal patienter som deltog var 227 stycken.</p>		<p>genomgått för tidigare undersökningar. Resultatet belyser att oron kom från patienternas egna förmåga till att starta en kommunikation men även personalens sätt att kommunicera och att ge stöttning till kvinnorna under undersökningens gång.</p>	<p>personalen och patienternas erfarenheter. Studiens struktur var uppdelat på ett bra och förståeligt sätt. Där man kunde följa studiens upplägg.</p>
<p>Communication skills training for radiation therapist: preparing patients for radiation therapy</p> <p>Halkett, G., O'Connor, M., Aranda, S., Jefford, M., Merchant, S., York, D., Miller, L., & Schofield, P.</p> <p>2016, Australien</p>	<p>Att undersöka effektiviteten av RT-prepering programmet som hjälper radiograferna inom strålterapi att lära sig hur som kan minimera patientens psykologiska besvär samt bättre kommunikation innan och under en behandling.</p>	<p>Deltagare rekryterades i 3 stater i Australien. Radiografer som valdes till studien var ansvariga för konsultationen till patienterna som har diagnostiserats med cancer. 60 radiografer deltog i studien.</p>	<p>Studien använde sig av workshops där radiografer skulle lära sig hur de skulle bemöta patienter i deras känslomässiga tillstånd samt lärdom om hur dom skulle förmedla om hur behandlingen går till. Deltagarna fick lämna feedback via efter genomförd workshop via enkäter. Kvantitativa delen av studien sammanställdes med beskrivande statistik</p>	<p>Resultatet visar att kommunikationsfärdigheter hos radiografer kunde förbättras. Även om radiografer redan hade kunskap och kunde förmedla information kring behandlingen fanns det ändå utrymme för förbättring. Viss tidspress spelade roll om hur radiografer hanterade situationer med patienter dock anser forskarna trots tidspress är</p>	<p>Artikeln håller hög kvalitet då den ger bra insyn i problemområde som syftet vill belysa. Studien är etiskt godkänd och genomförs av två forskare med olika specialiteter. Artikeln är lättförståelig och belyser viktiga delar i studien. Inga studier har fokuserat på att utbilda radiografer inom strålbehandling om hur de skall framföra informationen till patienter samt hur dom skall bemöta patienternas känslor. Det finns goda möjligheter att forska vidare på ämnet.</p>

			och kvalitativa delen analyserades med innehållsanalys	radiograferna ansvariga för att minska patientens oro.	Vidare forskning: Utvärdera om radiografers färdigheter har förbättrats efter workshoppen med en uppföljning samt göra en studie där patientperspektivet belyses.
<p>Effect of Team Training on Patients' Ability to Complete MRI Examinations</p> <p>Lang, E., Ward, C., & Laser, E.</p> <p>2010, USA</p>	<p>Att utvärdera om utbildning i utbildningen i olika tekniker kunde leda till bättre patientresultat, minskad oro och ångest samt förbättrad kommunikation mellan patienterna och vårdgivare på MR.</p>	<p>All personal på 3 fristående MR-anläggningar blev inbjudna till att delta i studien. Icke-licenserad personal fick 8 timmars utbildning och licenserad-personal fick utbildning i 17 timmar.</p>	<p>En kvalitativstudie där deltagare fick ta del av olika metoder under utbildningen. Metoderna som användes var videoobservation, gruppövningar samt gruppsamtal.</p>	<p>Tidigare studier visar på att patienterna upplever stor ångest och oro vid invasiva procedurer. MR personalen behövde ha alternativa behandlingar så att patienten skall kunna genomföra undersökningen utan att behöva använda medicin. Personalen fick utbildning i hur dom skulle bemöta och kommunicera med patienterna med diverse besvär. Denna studie visade att bra utbildning inom kommunikation och hantering av olika</p>	<p>Stor andel av patienter kunde inte fullfölja sin undersökning på MR. Utbildning inom hypnotisk icke-farmakologiskt alternativ ansågs vara den mest användbara metoden för MR-studien hade bra utbildningar former som kunde ge personalen bra verktyg att kunna förbättra upplevelsen för patienten. Studien ger bra möjligheter för fortsatt forskning där patienterna också kan inkluderas i studien. Studien är inte etiskt godkänd då huvudanledningen till att studien utfördes var att kunna se hur fler undersökningar kunde genomföras utan avbrott vilket är förknippat med</p>

				<p>sinnestillstånd för teamet hade stora framgångar i att minska klaustrofobi och oron hos patienterna. Studien visade även att patienterna påverkas av personalens beteende både bra och dåligt. Negativt beteende från personalen får patienten ångestnivå att stiga. Slutsatsen av studien ledde till att utbildningen i dom olika teknikerna ledde till bättre ledningstider på avdelningen, minskad antal undersökningar som inte genomfördes samt bättre patientresultat.</p>	<p>dom ekonomiska aspekterna. Artikeln anses ha medelhög kvalitet just för att inget etiskt godkännande fans samt att studien skulle utföras för ekonomisk vinning.</p>
--	--	--	--	---	---

<p>Addressing the Patient Experience in a Magnetic Resonance Imaging Department: Final Results from an Action Research Study.</p> <p>Munn, Z., Pearson, A., Jordan, Z., Murphy, F., Pilkington, D. & Anderson, A</p> <p>2016, Australien</p>	<p>Att undersöka hur patientvården utförs vid en MR undersökning och om den eventuellt kan förbättras.</p>	<p>Deltagarna för denna studie var de röntgensjuksköterskor och vårdpersonal som arbetade på avdelningen. Dock enbart de röntgensjuksköterskor som deltog i introduktionen för studien, de röntgensjuksköterskor som inte deltog exkluderades. Studien erhöll 241 insamlade svar från enkäterna till datainsamling</p>	<p>Metoden för denna studie var en blandning mellan kvantitativ och kvalitativ. I studien genomfördes observationer med kvantitativ insyn samt kvalitativ genom insamling av data.</p>	<p>Resultatet för studien kom fram till att röntgensjuksköterskorna gjorde ett bra jobb men det fanns ändå vissa delar som behövde förbättras så som tid, kommunikation och vård främjande samtal. Dock kom författarna fram till utifrån röntgensjuksköterskornas svar att mer delaktighet till patient skulle orsaka en tidsförlust för undersökningstiden. Röntgensjuksköter Skoma upplevde att bli tilltalad med förnamn mer tillfredsställande för både personalen och patienterna.</p>	<p>Denna studie var av medelhög kvalitet då den nämner etiskt godkännandes men inte varifrån. De benämner under hela studien att den insamlade data var anonym och inte kunde spåras tillbaka till vem som sagt vad. Studien följde en röd tråd och använde sig även av tabeller och figurer vilket gjorde det lättare att få en förståelse för resultatet.</p>
<p>‘I thought it was just an x-ray’: a qualitative investigation of patient</p>	<p>Syftet för denna studie var att undersöka</p>	<p>Deltagarna för denna studie var som sagt patienter som skulle</p>	<p>Metoden för denna studie var kvalitativ design. Där</p>	<p>Resultaten för denna studie utgick från patientens, egna</p>	<p>Denna studie erhöll etiskt godkännande av två olika kommittéer. Varav den</p>

<p>experiences in cardiac SPECT-CT imaging.</p> <p>Nightingale, J.M., Murphy, F.J. & Blakeley, C.</p> <p>2012, England</p>	<p>patienternas erfarenhet som skulle genomgå en SPECT/CT av hjärtat i två olika kliniska miljöer.</p>	<p>genomgå en SPECT/CT av hjärtat. Antal deltagare var 22 stycken varav det var 13 kvinnor och nio män. Patienterna som deltog var mellan 36-83 år.</p>	<p>patienterna blev intervjuade. .</p>	<p>erfarenheter. Patienterna upplevde mest oro på grund av väntan för resultatet. Patienterna hade sammanfattade meningar om att skriftlig information var en bra ide även om patienter upplevde att de inte var speciellt förberedda för undersökningen. Patienterna har uppmärksammat att den skriftliga informationen inte erhöll någon form av riskhantering, alltså vad undersökningsmetoder kan ge för konsekvenser för patienterna. Patienterna upplevde en rädsla och oro för själva undersökningen, patienterna beskriver att de var oroliga över att deras hjärta inte kommer klara av stressen. Patienterna</p>	<p>första var NHS research ethical committee och den andra var universitetet för etik. Studien uttrycker att all insamlad data i form av intervjuer hölls anonyma samt att studien genomgick en tredje utvärdering för att undvika eventuella bias. Detta gjorde att studien erhöll en hög kvalitet. Studien var lättförståelig och upprätthåller en bra struktur.</p>
--	--	---	--	--	--

				förklarar att deras oror för undersökningen på grund av miljön till exempel musik. Patienterna upplevde även att kunna tilltala personalen vid första namn minskade oron.	
<p>Patient experience and perceived acceptability of whole-body magnetic resonance imaging for staging colorectal and lung cancer compared with current staging scans: a qualitative study.</p> <p>Evans, R., Taylor, S., Janes, S., Halligan, S., Morton, A., Navani, M., Oliver, A., Rockall, A., Teague, J. & Miles, A.</p> <p>2017, England</p>	<p>Syftet med denna studie var att beskriva patienternas erfarenheter och acceptans för en helkroppsundersökning med MR.</p>	<p>Patienterna som deltog i studien var patienter som hade misstänkt eller känd kolorektal- och eller lungcancer. Antalet patienter som blev tillfrågade var 125 stycken varav 51 patienter deltog i studien. Utav dessa 51 var det 31 män och 20 kvinnor.</p>	<p>Denna studie använd en kvalitativ design där patienterna intervjuades. Data samlades genom en statistisk analys.</p>	<p>Resultatet beskriver att det inte var någon större skillnad mellan de olika patient grupperna. Patienterna upplevde att undersökningen var mer krävande än en vanligt CT. Patienterna beskriver att helkropps undersökning var tortyr medan CT var lätt. Det framkommer även att patienterna upplevde en oro kring klaustrofobi, ljudnivåerna, bekvämt och scan tiden. Där de kände sig inspärrade, några av patienterna</p>	<p>Studien godkändes av Gamden och Islington national research ethical service. Författarna nämner att all intervjuer blev transkriberade och bevarades anonyma. Vilket gjorde att de inte kunde spåras tillbaka till patienterna som deltog. Detta gjorde att studien erhöll en hög kvalitet. Studien använder sig av uppställda tabeller och informationsrutor vilket gjorde det lätt att förstå vad dem gjort samt fick en lätt insyn på vad patienterna upplevde.</p>

				<p>förklarar att att trodde de skulle få en panikattack.</p> <p>Författarna nämner att patienterna blev oroliga under undersökningen och att psykiska symtom så som oro, rädsla och panik uppkom när patienten väl låg på britsen. Röntgensjuksköterskan använde verbala och informationsgivande kommunikationsmetoder innan detta för att minska oron vilket patienterna upplevde lättande och som en distraktion från sina känslor.</p>	
<p>Patient Anxiety Before and Immediately After Imaging-Guided Breast Biopsy Procedures: Impact of Radiologist-Patient Communication</p>	<p>syftet med den här studien är att utvärdera patientens oro och dess upplevelse av kommunikation med radiologen under en</p>	<p>152 kvinnor valdes för studien, enbart 138 kvinnor slutföljde studien. 14 deltagare uteslöts ut studien på grund av diverse komplikationer som</p>	<p>Studien var en longitudinell studie där deltagarna skulle följas under 3 kommande åren. Deltagarna fick fylla i enkäter för och efter undersökningen för att utvärdera</p>	<p>behandlingar. Innan ytterligare procedurer sätts in i verkan föreslår forskarna att kommunikationen med radiologen bör granskas och</p>	<p>Artikeln anses som hög då den följer en röd tråd genom hela studien. Bra beskriven metod och utförande. Etiskt godkännande från för studien. Begränsningar i studien var att 27 procent av inbjudna deltagare</p>

<p>Miller, L., Shelby, R., Balmadrid, M., Yoon, S., Baker, J., Wildermann, L., & Soo, M.</p> <p>2013, USA</p>	<p>bröst biopsi undersökning.</p>	<p>uppkom under studiens gång.</p>	<p>kommunikationen med radiologen .</p>	<p>utvärderas om vad den kan påverka oron hos patienten. Kommunikation mellan patienten och radiologen kan ses som en bidragande faktor till patientens oro. Om bättre kommunikation kunde underlätta och minska patientens oro kan det finnas anledning att motivera radiologer att anstränga sig mer samt ge dom verktyg för bättre kommunikation Ytterligare forskning på hur ångestnivåer kan minskas hos patienten med hjälp av patient- radiolog kommunikation är till att önska.</p>	<p>tackade nej till att delta i studien, det ansågs kunde eventuellt påverka resultatet. Goda möjligheter till fortsatt forskning inom ämnet finns. Förslag till framtid forskning: spela in interaktion mellan radiologen och patienten för att kunna utveckla verktyg för bättre kommunikation vid meddelandet av negativ svar till patienten</p>
---	-----------------------------------	------------------------------------	---	---	---

<p>Predictors of pain experienced by women during percutaneous imaging-guided breast biopsies</p> <p>Soo, E.A., Shelby, A.R., Miller, S.L., Balmadrid, H.M., Johnson, S.K., Wren, A.A., Yoon, S.C., Keef, J.F., Soo, S.M.</p> <p>2014, USA</p>	<p>Att utvärdera smärta som upplevdes vid en bröstbiopsi samt faktorer som ökar smärtskattning under undersökningen.</p>	<p>152 kvinnor gav samtycket till att delta i studien, 16 deltagare uteslöts då 4 inte genomgick biopsier, 1 hade kognitiv nedsättning och 11 slutförde inte åtgärderna vilket resulterade i 136 kvinnor som inkluderades i studien.</p>	<p>Pilotstudie där patienterna fick svara på frågeformulär innan samt efter undersökningen.</p>	<p>Kommunikationen med vårdpersonalen innan samt under undersökningen relaterade till att patienter rapporterade mindre smärta under biopsin. Genom att använda uppmuntran under undersökningen kan patientens ångest och förväntad smärta minskas.</p>	<p>Artikeln håller en medelhög kvalite då den inte tar upp mycket om etisk dilemma dock är studien etiskt godkänd av en review bord. Studiens limit där deltagare skulle vara engelsktalande bidrar till att många kvinnor faller bort som skulle kunna stärka studiens resultat.</p>
--	--	--	---	---	---